

RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 1123745
 afdelingsnaam: Interne Advisering / Financiën en Control
 steller: Marco Haas
 telefoonnummer: 035 629 2417

onderwerp: Instellen reserve 'Opvang Oekraïners'

Voorstel

1. Instellen van een reserve Opvang Oekraïners die wordt gevuld door een onttrekking aan de algemene reserve van € 2,7 miljoen en daartoe de begroting 2022 te wijzigen:

bedragen x € 1.000

programma	omschrijving	lasten	baten	saldo
5	Onttrekking uit algemene reserve		-2.700	-2.700
5	Storting in reserve Opvang Oekraïners	2.700		2.700
	Totaal	2.700	-2.700	-

2. Het college mandaat te verlenen om binnen het doel en het saldo van de bestemmingsreserve uitvoering te geven aan maatregelen die nodig zijn voor de opvang van Oekraïners die het oorlogsgebied ontvluchten en waarvan het Rijk heeft opgedragen dat deze door gemeenten opgevangen moeten worden én tot besteding over te gaan tot een maximum van € 2,7 miljoen, maar niet meer dan maximaal de werkelijk gemaakte kosten. De te ontvangen compensatie van het Rijk komt ten gunste van deze reserve.
3. Het college in de P&C-cyclus inzicht laten geven in kosten van deze opvang, de uitputting van het budget, de compensatie van maatregelen vanuit het Rijk en, indien noodzakelijk, een voorstel voor ophoging van de reserve voor te leggen.

Planning

Titel	Toelichting	BEELDVORMING	ORDEELSVORMING	BESLUITVORMING
Instellen reserve 'Opvang Oekraïners'	De raad stelt de kaders vast en heeft het budgetrecht. Met de instelling van een reserve Opvang Oekraïners wordt voor de korte termijn een financieel kader voor deze opvang gecreëerd.	Raadscommissie n.t.b.	Raadscommissie n.t.b.	Gemeenteraad 11 mei 2022

Samenvatting

Door de uitbraak van de oorlog in Oekraïne is een grote stroom vluchtelingen op gang gekomen. Opdracht vanuit het Rijk is dat via de Veiligheidsregio's gemeenten opvang moeten bieden aan deze

vluchtelingen. Gemeenten hebben een grote opgave om deze opvang vanuit niet bestaande structuren te realiseren. De eerste fase van deze opvang kenmerkt zich deze opvang te realiseren, te doen wat nodig is.

De raad stelt de kaders vast en heeft het budgetrecht voor het instellen van een reserve. Met de instelling van een reserve Opvang Oekraïners wordt voor de korte termijn een financieel kader voor deze opvang gecreëerd. Hiermee kan de gemeente in de huidige situatie snel handelen. Een rapportage over de financiële effecten ontvangt de raad voor de zomer.

Inleiding

De oorlog in Oekraïne heeft in Europa geleid tot een grote stroom van vluchtelingen. Via de Veiligheidsregio's moeten gemeenten opvang gaan bieden aan deze vluchtelingen die in Nederland terecht zijn gekomen. De gemeente Hilversum heeft op korte termijn vanuit niet bestaande structuren een opvang locatie gecreëerd.

Probleemstelling/doel

Doel van de reserve is om dekking te geven aan lokale uitgaven die nodig zijn voor de opvang van gevluchte Oekraïners. Door de vorming van deze reserve met bijbehorend kader is er een perspectief tot handelen beschikbaar vanuit de gemeente voor de opzet, inrichting en exploitatie van opvanglocatie(s). Met dit raadsvoorstel vraagt het college de raad om budget beschikbaar te stellen voor deze opvang. De reserve heeft de volgende kaders:

Bestedingsdoel	Dekking financiële effecten als gevolg van te treffen maatregelen voor de opvang van gevluchte Oekraïners.
Voeding van de reserve	Onttrekking van € 2,7 miljoen vanuit de algemene reserve
Maximale hoogte van de reserve	€ 2,7 miljoen. Periodiek wordt beoordeeld of de reserve toereikend is en wordt er desgewenst een voorstel voor ophoging aan de raad voorgelegd.
Maximale bestedingstermijn	Maximaal twee jaar
Onttrekking van de reserve	Onttrekking vindt plaats tot de maximale hoogte van de reserve maar niet meer dan maximaal de werkelijk gemaakte extra kosten. Indien van toepassing worden, ondanks hoger begrote onttrekkingen, alleen de gerealiseerde extra uitgaven conform het bestedingsdoel onttrokken. Hogere begrote onttrekkingen leiden zodoende niet tot vrijval van (delen) van de reserve ten gunste van het rekening resultaat.

Argumenten

1. De instelling van een bestemmingsreserve is een bevoegdheid van de raad, krachtens de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en is nader uitgewerkt in artikel 10 van de 'financiële verordening gemeente Hilversum 2022' (ex art. 212 GW).
2. Het is op dit moment nog niet mogelijk om de raad vooraf inzicht te geven in de kosten die nodig zijn voor de opvang van gevluchte Oekraïners, te voorzien van een inhoudelijk gedetailleerd voorstel met maatregelen en het daartoe benodigde extra budget. In de huidige onzekere situatie is het bovendien van belang dat de gemeente snel kan handelen. Een rapportage over gevolgen en financiële effecten ontvangt de raad voor de zomer.
3. De kosten monitoren we, zowel in geld als in tijd via het daartoe ingerichte beschikbare instrumentarium.

Kanttekeningen

1. Het bedrag van € 2,7 miljoen is niet onderbouwd door een berekening, maar slechts een indicatie. Hiervoor is 1% van de begrotingsomvang genomen analoog aan de werkwijze bij het instellen van de COVID 19 reserve.
2. Inmiddels heeft het Rijk middels de verzamelbrief van 6 april 2022 bekend gemaakt dat dat gemeenten een normbedrag van € 700 per week per gerealiseerde gemeentelijk opvangplek ontvangen. Transitie- en transformatie van panden vallen niet onder het normbedrag. Vooralsnog is te weinig bekend over de exacte invulling van de vergoedingen vanuit het Rijk om totaal bedragen te noemen. Het risico bestaat dat de gemeente hogere lasten moet maken dan dat vergoed wordt door het Rijk.
3. De directe kosten die nodig zijn voor de opvang komen ten laste van deze reserve. Er zullen mogelijk ook financiële effecten op andere taakvelden ontstaan of andere effecten die soms moeilijk te herleiden zijn als oorzaak van deze opvang. In de laatste categorie bijvoorbeeld de vele inzet van eigen personeel op de opvang kan leiden tot een vertraging op de reguliere activiteiten, productie of een effect hebben op het ziekteverzuim.

Financiën, middelen & capaciteit

Voorstel is om een bedrag van € 2,7 miljoen te onttrekken aan de algemene reserve voor de vorming van een bestemmingsreserve (met bestedingsfunctie) ter dekking van uitgaven (maatregelen) ter die nodig zijn voor de opvang van Oekraïners.

Hilversum heeft als algemene risicobuffer nog een materiële algemene reserve achter de hand. Zonder rekening houdend met het te verwerken rekeningresultaat 2021 is in de algemene reserve nog een bedrag van € 63 miljoen beschikbaar. Van dit bedrag wordt met dit voorstel € 2,7 miljoen onttrokken voor de vorming van een reserve 'Opvang Oekraïners'. Het beschikbare weerstandsvermogen blijft desondanks meer dan voldoende en kwalificeert als uitstekend. Hierbij hoort wel de kanttekening dat deze kwalificatie een momentopname is en dat gezien de ambitie die we hebben om grootschalige investeringen te doen in de stad de wendbaarheid van onze begroting mogelijk onder druk komt te staan. Dan is het belangrijk om een solide weerstandsvermogen te hebben.

Hiervoor dient de begroting 2022 als volgt te worden gewijzigd:

bedragen x € 1.000

programma	omschrijving	lasten	baten	saldo
5	Onttrekking uit algemene reserve		-2.700	-2.700
5	Storting in reserve Opvang Oekraïners	2.700		2.700
	Totaal	2.700	-2.700	-

Governance opvang ontheemden Oekraïners en juridische grondslag

Op 7 maart 2022 heeft het Rijk de burgemeesters via de voorzitters van de Veiligheidsregio's verzocht om, onder voorbehoud en in afwachting van een daartoe strekkende juridische grondslag, te werken aan de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Deze activiteiten zijn vervolgens door de burgemeesters ter hand genomen. De juridische grondslag heeft inmiddels op 31 maart gestalte gekregen door inwerkingstelling van de artikelen 2c en 4 van de Wet verplaatsing bevolking, waarbij de Minister van Justitie ten behoeve van de uitvoering door de burgemeesters tevens een regeling heeft vastgesteld voor de huisvesting en verzorging van ontheemden (Regeling opvang ontheemden Oekraïne). Deze regeling is op 1 april 2022 in werking getreden. Deze juridische basis betreft het zogeheten gevorderd medebewind door het Rijk aan de burgemeesters. De burgemeesters hebben daarbij de opdracht gekregen zorg te dragen voor de opvang van ontheemden door onder meer te voorzien in adequate onderdakverschaffing, onderwijs voor leerplichtigen en in beginsel een financiële toelage ten behoeve

van voedsel, kleding en andere persoonlijke uitgaven. De bekostiging van het gevorderd medebewind geschiedt op basis van artikel 108 van de Gemeentewet en de daarop gebaseerde bekostigingsregeling uiteindelijk door het Rijk. Concreet houdt dit in, dat de burgemeester een taak toebedeeld gekregen heeft, die voornamelijk een organiserend en uitvoerend karakter draagt. De burgemeester kan daarbij zelf geen bestaande wettelijke regels opzij zetten. Het is derhalve van evident belang dat de burgemeester, om zijn taak naar behoren te kunnen vervullen, college en raad zoveel mogelijk bij de uitvoering van zijn taak betreft. Het gaat daarbij niet alleen om de in de artikelen 169 en 180 van de Gemeentewet neergelegde verplichting tot het geven van inlichtingen en het afleggen van verantwoording over het gevoerde bestuur.

Uitvoering

Het college geeft de komende tijd actief vorm en inhoud aan de informatieplicht door de raad zoveel als mogelijk tussentijds via RIB's en minimaal op de beschikbare P&C momenten integraal te informeren over de financiële impact en maatregelen die nodig zijn voor de deze opvang.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n)

1. (Concept) Raadsbesluit